

J&L
SLOVENSKO ZDRUŽENJE
BOLNIKOV Z LIMFOMI IN LEUKEMIJO

POZNE POSLEDICE PO ZDRAVLJENJU LIMFOMOV

Doc. dr. Lorna Zadavec Zaletel, dr. med., specialistka onkologije z radioterapijo,
Onkološki inštitut Ljubljana

Doc. dr. Lorna Zdravec
Zaletel, dr. med.,
specialistka onkologije
z radioterapijo,
Onkološki inštitut Ljubljana

Onkološko zdravljenje lahko povzroči pozne posledice. Pomembno je, da onkološki bolniki dobite informacijo o tem, katere pozne posledice se pri vas lahko razvijejo in katere so v okviru sledenja priporočene preiskave. S slednjimi morebitne posledice čimprej odkrijemo, po možnosti še v obdobju, ko zaradi njih nimate težav, ter jih z ustreznimi terapevtskimi postopki odpravimo oz. omilimo. Na tak način bosta vaše zdravje in kvaliteta življenja boljša, življenju pa boste dodajali leta. Zavedati pa se morate tudi, da z zdravim načinom življenja zmanjšujete možnost nastanka poznih posledic. Zato živite zdravo in pomislite na sledenje poznih posledic, tudi če se počutite dobro.

Kaj so pozne posledice zdravljenja?

Pozne posledice zdravljenja raka so tisti učinki zdravljenja ali maligne bolezni, ki se pojavijo nekaj mesecev ali več let po končanem zdravljenju. Terapija malignih limfomov pogosto vključuje kombinirano zdravljenje s kemoterapijo in obsevanjem. Zdravljenje ne deluje le na tumorske celice, ampak poškoduje tudi normalne, kar lahko povzroči okvaro različnih tkiv in organov. Lahko so okvarjene žleze z notranjim izločanjem, srce, pljuča, ledvici, mišice in kosti, živčevje, sečni mehur, prebavila, hematopoetski sistem ... Pomembna pozna posledica zdravljenja pa je pojav sekundarnih tumorjev.

Katere možne pozne posledice so relevantne zame?

Katera pozna posledica se bo razvila zavisi od vrste onkološkega zdravljenja, predvsem od vrste sistemskega zdravljenja in dela telesa, ki je bil obsevan. Glej razpredelnici 1 in 2.

Ali lahko preprečim pozne posledice?

Nekatere pozne posledice lahko preprečimo oz. omilimo z zdravim načinom življenja. Zelo pomembno pa jih je ugotoviti čim prej, še v obdobju, ko bolniku ne povzročajo težav.

3

Kako pogosto moram opravljati preventivne preglede in katere?

Pogostnost in vrsta preventivnih pregledov zavisi od vrste zdravljenja limfoma.

Pregled možnih poznih posledic z obrazložitvijo vzrokov zanje

Somatske posledice

1. Okvara žlez z notranjim izločanjem

Najpogosteje so po zdravljenju limfomov okvarjene spolne žleze in ščitnica.

Okvaro spolnih žlez (primarni hipogonadizem) lahko povzročajo citostatiki, radioterapija (RT) in kirurgija (orhiektomija, ovariektomija). Za varno delovanje so najbolj občutljivi testisi, v prvi vrsti spermatogoniji (odgovorni za spermiogenezo). Do okvare le-teh lahko pride že po majhnih odmerkih RT (100 cGy), pa tudi po kemoterapiji (KT) z alkilirajočimi agensi. Za okvaro Leydigovih celic (odgovorne za tvorbo spolnih hormonov) so potrebni večji odmerki RT (> 1000 cGy), do

disfunkcije teh celic pa lahko pride tudi zaradi KT z alkilirajočimi agensi. Jajčniki so manj občutljivi za toksične vplive terapije kot testisi (spermiogeneza). Poškoduje jih lahko RT (reda velikosti 1000 cGy) in KT z alkilirajočimi agensi. Okvara spolnih žlez seveda lahko povzroči zmanjšano plodnost ter zmanjšano izločanje spolnih hormonov, kar pri ženskah lahko povzroči prezgodnjo menopavzo.

Okvara ščitnice se običajno kaže v obliki zmanjšanega delovanja žleze (primarna hipotiroza). Najpogosteje je posledica RT (po obsevanju vratu, zgornjega mediastinuma). Po obsevanju je tudi večja možnost nastanka nodozne golše, avtoimunskih obolenj ščitnice in sekundarnega raka ščitnice.

Terapije, ki lahko povzročijo okvaro žlez z notranjim izločanjem:

TESTISI - okvara spermiogeneze - odmerek 100 cGy in več na predel testisov, alkilirajoči agensi

- okvara Leydigovih celic (zmanjšano izločanje spolnih hormonov) – odmerek 1000 cGy in več, alkilirajoči agensi

JAJČNIKI – odmerek RT 1000 cGy in več, kemoterapija z alkilirajočimi agensi

ŠČITNICA – zmanjšano delovanje v odvisnosti od velikosti odmerka RT (na vrat, zgornji mediastinum)

5

2. Okvara srca

Okvaro srca povzroči zdravljenje s citostatiki (antraciklini, ciklofosamid, mitoxantron) in/ali RT (običajno po RT medpljučja). Lahko se pojavi kardiomiopatija in posledična kongestivna srčna odpoved zaradi napredujoče fibroze. Ionizirajoče sevanje pa lahko povzroči tudi okvaro perikarda (konstriksijski perikarditis), bolezen srčnih zaklopk, okvaro prevodnega sistema srca in koronarno arterijsko bolezen.

Terapije, ki lahko povzročijo okvaro srca:

citostatiki (antraciklini, ciklofosamid, mitoxantron)

RT medpljučja

3. Okvara ledvic

RT ledvic (nad 1500 cGy) lahko povzroči pozni obsevalni nefritis (proteinurija, zmanjšana glomerulna filtracija (GF), arterijska hipertenzija, stenoza ledvične arterije), citostatiki (cisplatin, karboplatin, ifosfamid, MTX) lahko povzročijo okvaro glomerula, proksimalnega ali distalnega tubula.

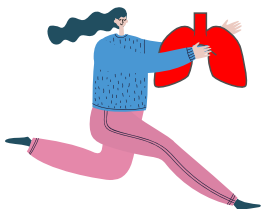
Terapije, ki lahko povzročijo okvaro ledvic:

citostatiki (cisplatin, karboplatin, ifosfamid, MTX)
RT ledvic z odmerkom nad 1500 cGy

4. Okvara pljuč

Nekateri citostatiki (bleomicin, preparati nitrozouree (CCNU, BCNU), ciklofosfamid, busulfan, metotreksat) in RT (medpljučja, pljuč) lahko povzročijo okvaro pljuč zaradi pljučne fibroze. Posledica tega je zmanjšan volumen pljuč in difuzijska kapaciteta za CO.

6

Terapije, ki lahko povzročijo okvaro pljuč:

citostatiki (bleomicin, preparati nitrozouree (CCNU, BCNU), ciklofosfamid, busulfan, metotreksat)
RT medpljučja in pljuč

5. Nevrološke okvare

Po zdravljenju limfomov lahko predvsem zdravljenje z nekaterimi citostatiki (npr. vinkristin, vinblastin ...) vodijo do pojava periferne polinevropatije.

6. Okvara mišičnoskeletnega sistema

Zdravljenje z obsevanjem lahko povzroči blago atrofijo tistih mišič in kosti, ki so v obsevalnem polju. To lahko privede do asimetričnega razvoja telesa in do degenerativnih sprememb na različnih sklepih (največkrat je prizadeta hrbtenica). Aseptična nekroza kosti (največkrat prizadetost kolkov) se lahko

pojavi po zdravljenju z visokimi odmerki kortikosteroidov. Pogosteje opažamo tudi pojav osteoporoze po zdravljenju s kortikosteroidi, metotreksatom in ob pojavu prezgodnje menopavze.

7. Okvara zobovja

Predvsem RT čeljustnic (ob obsevanju področja glave in vratu), v manjši meri pa tudi citostatiki, lahko povzročijo okvaro zob in obzobnih tkiv. RT namreč povzroči okvaro zobnih korenin, večjo nagnjenost k zobni gnilobi. Če so v obsevalnem polju tudi žleze slinavke, pride do zmanjšanega izločanja sline s posledičnim občutkom suhih ust in zmanjšanim občutkom za okus.

8. Druge okvare

- motnje v delovanju sečnega mehurja zaradi fibroze organa po RT male medenice ali zaradi toksičnega delovanja nekaterih citostatikov (npr. ciklofosamid)
- motnje v delovanju črevesja, predvsem v obliki pasažnih motenj (zaprtje, ileus ...) po operativnem posegu na črevesju in/ali po RT trebuha (ki vključuje tudi črevo)
- utrujenost
- oslavljen imunski sistem ...

7

Sekundarni rak

Sekundarni rak je maligno obolenje, ki se pojavi kadarkoli v času sledenja po zdravljenju primarnega raka in ga pogosto povzroči zdravljenje z obsevanjem in/ali s kemoterapijo. Od citostatikov povečajo tveganje za razvoj sekundarnega raka predvsem etoposid in alkilirajoči agensi. Ti citostatiki najpogosteje izzovejo nastanek levkemije in drugih hematoloških rakov. Ionizirajoče sevanje pa je dobro znan kancerogen, ki povzroči predvsem nastanek solidnih tumorjev organov, ki so bili v obsevalnem polju, najpogosteje karcinoma dojk, ščitnice, pljuč, gastrointestinalnega trakta, kože, malignomov kosti. Seveda na nastanek sekundarnega raka poleg onkološkega zdravljenja pomembno vplivajo tudi škodljive razvade (npr. kajenje, prekomerno uživanje alkohola) in dedna predispozicija za raka.

Terapije, ki lahko povzročijo sekundarnega raka:

kemoterapija, predvsem alkilirajoči agensi in etopozid
obsevanje

Psihične motnje

Psihične motnje se pri mladih, zdravljenih zaradi raka, pogoste. Najpogostejše so emocionalne motnje, ki so posledica doživljanja diagnoze rak in vseh težav, ki jih prinaša zdravljenja raka, tako telesnih kot psihičnih. Pojavita se lahko tudi anksioznost in depresija.

Ambulanta za sledenje poznih posledic raka v otroštvu

Znano je, da so pozne posledice zdravljenja pri bolnikih, ki so se zdravili zaradi raka v otroštvu pogoste, zato imamo od leta 1986 na Onkološkem inštitutu ambulanto za sledenje poznih posledic raka v otroštvu. Pred 10 leti smo sledenje poznih posledic razširili tudi na skupino bolnikov, ki so se zdravili v starosti 16 do 30 let. Tudi ti bolniki imajo namreč dolgo pričakovano življenjsko dobo in zato veliko tveganje za pojav poznih posledic.

Pogostnost poznih posledic namreč narašča z leti opazovanja. Sledenje teh bolnikov nam je omogočil Infrastrukturni program z naslovom »Doživljenjsko spremljanje preživelih od raka v otroštvu in mladosti (diagnoza v starosti manj kot 30 let) in povezane raziskave«, ki ga financira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. V ambulanti za sledenje poznih posledic na

Onkološkem inštitutu redno sledimo približno 350 bolnikov po zdravljenju malignih limfomov (NHL in Hodgkinovega limfoma) v starosti 16 do 30 let.

10

Foto: Arhiv
Onkološkega inštituta
Ljubljana

Priporočene preiskave za zgodnje odkrivanje somatskih posledic in sekundarnih tumorjev

Pri vsakem preiskovancu, ki pride k nam v ambulantno, vzamemo anamnestične podatke o njegovem zdravstvenem stanju:

1. Odvzamemo anamnezo

Preiskovance vprašamo po simptomih, ki so lahko povezani z okvaro organa po zdravljenju limfoma (npr. utrujenost, izpadanje las, manjša toleranca na mraz pri motenem delovanju oz. hipofunkciji ščitnice po RT vratu, tiščoča bolečina za prsnico ob naporu ali v mirovanju v primeru koronarne bolezni srca). Pomembno je bolnika povprašati tudi po družinski anamnezi, predvsem o pojavljanju kardiovaskularnih in rakavih obolenj pri ožjih družinskih članih.

11

2. Opravimo klinični pregled

Za nadaljnje preiskave se pri posamezniku odločimo glede na vrsto zdravljenja limfoma in morebitne spremljajoče bolezni. Naredimo ustrezen klinični pregled organa, ki je lahko okvarjen, laboratorijske preiskave in po potrebi še slikovne in funkcijske preiskave.

a. Opravimo endokrinološko testiranje

Endokrinološko testiranje vključuje klinični pregled in laboratorijsko testiranje.

- Okvaro ščitnice ugotavljamo s palpacijo in določanjem serumskih koncentracij T4, T3, tireoglobulina, ščitničnih protiteles ter vrednosti TSH običajno enkrat letno. S tem lahko odkrijemo že subklinično okvaro delovanja ščitnice. Največkrat je to latentna hipotiroza (po RT vratu), katero zdravimo s ščitničnimi hormoni. Ob pojavu gomoljev v ščitnici opravimo aspiracijsko biopsijo le-teh, ultrazvok vratu in ev. scintigrafski pregled ščitnice z radioaktivnim tehnejem.
- Za oceno delovanja spolnih žlez določamo bazalne serumske koncentracije LH, FSH pri bolnicah koncentracijo estradiola, pri bolnikih pa koncentraciji

testosterona in Inhibina B. Če ugotovimo zmanjšano delovanje spolnih žlez, preiskovanca lahko napotimo v ambulanto za reprodukcijo, če to želi. Tam opravijo natančnejši pregled glede fertile sposobnosti (pri moških pregledajo spermo) in svetujejo glede možnosti plodnosti. Pri bolnikih z zmanjšanim izločanjem spolnih hormonov priporočamo nadomeščanje le-teh (vodenje pri endokrinologih). Pri ženskah v rodni dobi lahko z laboratorijskimi testi ugotavljamo funkcijsko rezervo jajčnikov. Po terapiji lahko pride namreč do prezgodnje menopavze, zaradi česar je potrebno svetovanje glede rodnosti in po potrebi nekateri postopki s strani ginekologa.

12

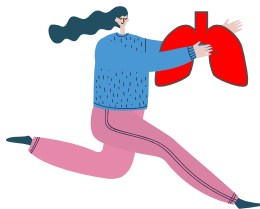
b. Testiranje delovanja srca

Testiranje delovanja srca vključuje pregled pri kardiologu in EKG. Sledi še ehokardiografija (dvodimenzionalna in Dopplerjeva) za morfološko oceno srčnih votlin in zaklopk ter oceno sistolične in diastolične funkcije. Bolnike, ki so imeli RT medpljučja, napotimo še na obremenitveno testiranje in sicer dinamično obremenitev na sobnem kolesu (cikloergometrija) za ugotavljanje morebitne koronarne arterijske bolezni. Preiskave običajno ponavljamo na 5 let, v primeru kakršnekoli patologije pa pogosteje.

c. Testiranje delovanja ledvic

Delovanje ledvic ocenimo s kliničnim pregledom, kontrolo krvnega tlaka, ultrazvokom ledvic ter laboratorijskim testiranjem (ocena glomerulne filtracije in delovanja ledvičnih kanalčkov). Po potrebi bolnika napotimo na pregled k nefrologu.

d. Testiranje delovanja pljuč

Delovanje pljuč ocenimo s testiranjem pljučnih funkcij (spirometrija, difuzijska kapaciteta za CO) in po potrebi s kliničnim pregledom pri pulmologu.

e. Pregled mišičnoskeletnega sistema

Pri bolnikih, ki imajo težave z mišičnoskeletnim sistemom, včasih opravimo rentgensko slikanje skeleta oz. jih napotimo na pregled in zdravljenje k ortopedu. Poučimo jih tudi o pomenu vaj za razvoj ustreznih mišičnih skupin (napotitev na fizioterapijo zavoda osnovnega zdravstvenega varstva). Bolnike, ki so prejeli visoke odmerke kortikosteroidov ali imajo zmanjšano izločanje spolnih hormonov oziroma prejema nadomestno terapijo z visokimi odmerki ščitničnih hormonov, napotimo na merjenje gostote kosti zaradi možnosti nastanka osteopenije ali osteoporoze.

f. ostalo

Bolnike, ki imajo težave z zobovjem, napotimo k stomatologu. Dekleta, ki so imela med zdravljenjem obsevanje medenice, v primeru zanositve napotimo v ambulanto za rizično nosečnost Ginekološke klinike.

Bolniki, ki so se zdravili zaradi limfoma v starosti pod 30 let, od 5. leta po končanem zdravljenju dalje obiskujejo Ambulanto za sledenje poznih posledic na Onkološkem inštitutu. Ostali bolniki pa po končanih kontrolnih pregledih v ambulanti za zdravljenje limfomov (običajno 5 let po končanem zdravljenju) prejmejo navodila glede nadaljnega sledenja. S temi navodili naj se zglasijo pri svojem družinskem zdravniku in skrbijo za to, da bodo redno opravljali priporočene preiskave in živeli v skladu z zdravim načinom življenja.

Zgodnje odkrivanje sekundarnih malignih tumorjev

Za zgodnje odkrivanje sekundarnih malignih tumorjev je ključno preventivno ravnanje. Priporočamo sledenje sledečim praksam:

14

Odkrivanje sekundarnega karcinoma dojke:

Po RT medpljučja in/ali pazduh priporočamo redno samopregledovanje dojk (enkrat mesečno po menstruaciji), 10 let in več po končanem zdravljenju (ne pred dopolnjenim 25. letom starosti) pa tudi enkrat letno klinični pregled in slikanje dojk (MRI ali mamografija).

Odkrivanje sekundarnega karcinoma ščitnice, žlez slinavk:

Po RT vratu priporočamo klinični pregled vratu in UZ vratu enkrat na leto in pol, v primeru kakršnekoli patologije pa dodatne preiskave.

Odkrivanje sekundarnih tumorjev abdominalnih organov:

Po RT trebuha priporočamo UZ trebuha in testiranja blata na prikrito krvavitev (iz 3 vzorcev blata) enkrat letno ter v primeru RT na predel trebuha z odmerkom 30 Gy ali več zaradi večjega tveganja za nastanek raka debelega črevesja in danke tudi kolonoskopijo na 5 let (po 35. letu starosti in več kot 10 let po končanem zdravljenju).

Odkrivanje sekundarnega karcinoma sečnika:

Po kemoterapiji s ciklofosamidom ali ifosfamidom oz. RT medenice priporočamo pregled sedimenta urina. V primeru prisotnosti hemoglobina oz. eritrocitov v urinu (po sanaciji morebitnega uroinfekta) je potrebno opraviti cistoskopijo (napotitev k urologu).

Odkrivanje sekundarnega karcinoma kože:

Na obsevani koži se po več letih lahko razvije (običajno nemelanomski) sekundarni rak kože, največkrat bazalnocelični karcinom ali planocelularni karcinom. Za življenje nista nevarna, je pa priporočljiva čimprejšnja odstranitev. Priporočamo samopregledovanje kože, pregled kože pri zdravniku (na 2 leti) in obdobjno pregled kože pri dermatologu (z dermatoskopom).

Priporočila za zdrav način življenja

16

Bolnikom svetujemo zdrav način življenja, saj je s tem zmanjšana možnost nastanka bolezni kardiovaskularnega sistema in nekaterih vrst sekundarnih rakov. Priporočamo:

- redno telesno aktivnost in zdravo prehrano z veliko vlaknin
- izogibanje kajenju in prekomernemu uživanju alkohola
- vzdrževanje normalne telesne teže
- redno merjenje krvnega tlaka in zdravljenje v primeru arterijske hipertenzije
- merjenje krvnega sladkorja in ustrezno zdravljenje v primeru sladkorne bolezni
- vzdrževanje normalnih vrednosti maščob v krvi

Največ lahko naredite sami!

Zdrav način življenja zmanjšuje možnost nastanka nekaterih vrst rakov in bolezni kardiovaskularnega sistema. Redni preventivni pregledi pa omogočajo odkrivanje morebitnih poznih posledic, ki jih, če jih odkrijemo dovolj hitro, lahko ustrezno zdravimo ter s tem izboljšamo preživetje in kakovost življenja bolnikov. Pozne posledice zdravljenja malignih limfomov, tako somatske posledice kot sekundarni maligni tumorji, so pogoste. Njihova pogostnost narašča z leti sledenja. Zelo pomembno je morebitne pozne posledice čim prej odkriti. Spremljajte se in redno obiskujte svojega zdravnika, četudi se počutite povsem zdravi in vitalni.

Splošni pregled možnih poznih posledic glede na vrsto terapije

Razpredelnica 1:

Priporočene preventivne preiskave za zgodnje odkrivanje somatskih poznih posledic

Vrsta zdravljenja	Pričakovana somatska pozna posledica	Priporočene preiskave	*Priporočen časovni interval
Antraciklini, mitoxantron, RT mediastinuma, pljuč	Okvara srca	Pregled srca – EKG, EHO srca, po RT med. tudi cikloergometrija	5 let
Alkilirajoči agensi, RT trebuha	Hipogonadizem	LH, FSH; estradiol (ženske); inhibin B in testosteron (moški); pri ženskah tudi ovarijska rezerva	2 leti
MTX, kortikosteroidi	Osteopenija, osteoporoza	Merjenje gostote kosti	2 leti
Karboplatin, cisplatin, ifosfamid, MTX, RT trebuha	Okvara ledvic	Pregled GF in tubulne funkcije ledvic	2 leti
Busulfan, bleomicin, MTX, ciklofosfamid, CCNU, BCNU, RT mediastinuma, pljuč	Plj. fibroza	Pljučne funkcije – spirometrija, dif. kapaciteta za CO	5 let
RT vratu	Hipotiroza, avtoim. tiroiditis	TSH, T3, T4, protitelesa	Leto in pol

*če je izvid preiskave v redu, sicer bolj pogosto

Razpredelnica 2:

Priporočene preiskave za zgodnje odkrivanje sekundarnih rakov

Vrsta zdravljenja	Sekundarni rak	Priporočene preiskave	*Priporočen časovni interval
RT mediastinuma, pljuč, pazduh	Rak dojk	Samopregledovanje, mamografija ali MRI 10 let po zdravljenju (ne pred 25. letom starosti)	1 leto
RT trebuha	Različni raki v trebušni votlini	UZ trebuha	1-1,5 leta
RT trebuha	Rak debelega črevesja in danke	Hematest (3x), pri odmerku >30 Gy kolonoskopija (po 35. letu starosti in >10 let od RT) brez hematestov	1 leto 5 let
RT vratu	Rak slinavk, ščitnice	Klinični pregled, UZ vratu	1,5 leta
Ciklofosamid, ifosfamid, RT medenice	Rak sečnega mehurja	Sediment urina	1 leto
RT	Nemelanomski kožni raki	Samopregledovanje kože, klinični pregled, po potrebi dermatoskopija	1 leto 2 leti

Knjižico je v sodelovanju z doc. dr. Lorno Zadavec Zaletel, dr. med., specialistko onkologije z radioterapijo z Onkološkega inštituta Ljubljana in vodjo ambulante za sledenje poznih posledic raka v otroštvu, izdalo Slovensko združenje bolnikov z limfomom in levkemijo, L&L.

Za vsa vprašanja, vezana na pozne posledice zdravljenja limfomov, nas lahko kontaktirate na:

TEL.: 040 240 950

MAIL: limfom.levkemija@gmail.com

Podrobnejše informacije dobite na:

www.limfom-levkemija.org/pozneposledice

Facebook Skupaj na poti do zdravja

IG Skupaj na poti do zdravja

O Slovenskem združenju bolnikov z limfomom in levkemijo, L&L

V Združenju L&L povezujemo bolnike in nekdanje bolnike z limfomom, levkemijo, diseminiranim plazmocitomom, mielodisplastičnim sindromom in drugimi oblikami krvnih bolezni, svojce, prijatelje in zdravstvene strokovnjake. Prizadevamo si za pravočasno odkrivanje bolezni, najsodobnejše oblike odkrivanja in zdravljenja bolezni, celostno obravnavo in oskrbo bolnika, za kakovostno življenje z boleznijo in po njej, za pomoč svojcem bolnikov ter za krepitev zdravja in zdrav način življenja. Člani Združenja L&L prihajamo iz vse Slovenije. Trenutno nas je približno 600. Naše hemato-onkološke bolezni ali bolezni naših svojcev so različne, izkušnje odkrivanja, zdravljenja in okrevanja po bolezni prav tako, zato si lahko na srečanjih med seboj uspešno pomagamo, bodrimo drug drugega, si pomagamo nositi breme bolezni ter se skupaj veselimo dobrega počutja in kakovostnega življenja z boleznijo ali po njej. Uspeh številnih projektov, akcij in dogodkov za bolnike je povezan s skupnimi prizadevanji aktivnih članov našega združenja, ki v svoje delo vlagajo svoje znanje z različnih področij, osebne izkušnje ali izkušnje svojca z boleznijo, dobro voljo in čut do sočloveka.

Dejavnosti Združenja L&L

Naše dejavnosti in projekti so namenjeni tako bolnikom v procesu zdravljenja kot tistim, ki že okrevajo po bolezni ali so že ozdravljeni, ter njihovim svojcem. Izkušnje namreč kažejo, da po uspešno zaključenem zdravljenju veliko nekdanjih bolnikov v Združenju L&L še vedno rado poišče pomoč in informacije, ki so povezane predvsem s težavami, ki jih lahko prinese agresivno zdravljenje in vključevanje nazaj v socialno, izobraževalno ali delovno okolje.

V Združenju L&L redno pripravljamo nove in brezplačno razdeljujemo informativne knjižice o boleznih in zdravljenju, organiziramo posvetovalnice s strokovnjaki, osebna in skupinska srečanja, informativna srečanja, predavanja, delavnice in okrogle mize, izlete, vsako jesen pripravimo nacionalno kampanjo ozaveščanja in sodelujemo v mednarodnih kampanjah, ko s pomočjo medijev ozaveščamo o pomenu zgodnjega odkrivanja bolezni in pravočasnega zdravljenja ter drugih za bolnike pomembnih temah. V partnerstvu z Združenjem hematologov Slovenije izvajamo za bolnike brezplačen program celostne rehabilitacije, ki ga sofinancirajo Ministrstvo za zdravje RS in številni podporniki (več informacij o programu in možnostih vključitve si lahko preberete na spletni strani www.nazajziviljenje.si). Dobro in redno sodelujemo z onkologi z Onkološkega inštituta Ljubljana ter s

hematologi iz vseh slovenskih bolnišnic, kjer se zdravijo hematološki bolniki, in s številnimi strokovnjaki z drugih področij zdravstva. Samostojno in v sodelovanju z drugimi organizacijami bolnikov si prizadevamo pozitivno vplivati na slovensko zdravstveno politiko, da bi bila bolj prijazna do bolnikov z rakom.

Vse, ki vas zanima več o naših dejavnostih, vabimo, da si ogledate spletno stran Združenja L&L www.limfom-levkemija.org, ki ponuja pomembne kontaktne podatke, osnovne informacije o boleznih, dejavnosti, predstavlja publikacije, ki jih je izdalo združenje, ter nudi dostop do dveh spletnih forumov na zdravstvenem portalu Med.Over.Net, ki jih prostovoljno moderirajo člani Združenja L&L.

Obiščete nas lahko v pisarni združenja na Vrazovem trgu 1 v Ljubljani, po predhodni javi na telefonsko številko združenja 040 240 950.

Kontakt Združenja L&L

SLOVENSKO ZDRUŽENJE BOLNIKOV Z LIMFOMOM IN LEVKEMIJO, L&L

Vrazov trg 1, SI-1000 Ljubljana

Telefon: +386 (0)40 240 950

E-naslov: limfom.levkemija@gmail.com

Spletni naslov: www.limfom-levkemija.org

Postanite podpornik Združenja L&L

Če želite prispevati k podpori bolnikom z limfomom, levkemijo, plazmocitomom, MDS in drugimi krvnimi boleznimi, ki jo nudi Združenje L&L s svojimi številnimi dejavnostmi za bolnike, vas vabimo, da nas podprete z donacijo ali pa Združenju L&L namenite del dohodnine v ta namen, saj vas namenitev nič ne stane.

Dohodnino namenite tako, da izpolnite obrazec v prilogi ter ga oddate po pošti na naslov Slovensko združenje bolnikov z limfomom in levkemijo, L&L, Vrazov trg 1, 1000 Ljubljana, v združenju pa bomo poskrbeli, da ga bomo posredovali naprej na Davčno upravo RS. Obrazec lahko oddate tudi preko spletne aplikacije eDavki ali pisno ali ustno na zapisnik pri davčnem uradu. Več informacij lahko dobite na naši telefonski številki 040 240 950.

Delovanje Združenja L & L lahko, če želite, podprete z donacijo na račun:

Slovensko združenje bolnikov z limfomom in levkemijo, L&L

Vrazov trg 1, 1000 Ljubljana

IBAN: SI56 0205 6025 6928 596

PRISTOPNA IZJAVA

Želim postati član Slovenskega združenja bolnikov z limfomom in levkemijo, L&L.

Ime in Priimek*

Ime in Priimek zakonitega zastopnika*

Datum in kraj rojstva*

Ulica, poštna št. in kraj bivanja*

Telefonska št.

E-pošta

Zaposlen v

Vrsta bolezni

Obvestila (vabila na dogodke, e-novice in novice po pošti ter ankete za potrebe Združenja L&L) želim prejemati (ustrezno obkroži):*

A. po e-pošti **B.** po navadni pošti

Datum in podpis*

V združenje pristopam kot (ustrezno obkroži):

A. bolnik **B.** sorodnik **C.** strokovnjak **D.** ostalo

Če se gornji podatki za včlanitev nanašajo na mladoletno osebo, njen zakoniti zastopnik izpolni naslednjo izjavo: Izjavljam, da se strinjam z včlanitvijo mojega mladoletnega otroka v Združenje in potrjujem, da so zgoraj navedeni podatki točni.

Ime in Priimek zakonitega zastopnika* Podpis zakonitega zastopnika*

Razmerje do mladoletne osebe (ustrezno obkroži)

A. oče **B.** mati **C.** zakoniti skrbnik

Podatek, označen z zvezdico * je obvezen, vsi ostali podatki so zaželeni.

Slovensko združenje bolnikov z limfomom in levkemijo, L&L, se obvezuje, da bo pridobljene osebne podatke uporabljalo in varovalo v skladu s slovensko in EU zakonodajo s področja varstva osebnih podatkov (Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov 2016/679/EU) in sicer le za namen aktivnosti Združenja L&L in jih ne bomo posredovali tretjim osebam brez vašega soglasja. Član ima kadar koli pravico zahtevati prenehanje obveščanja ali prenehanje članstva ter izbris ali izpis njegovih osebnih podatkov na naslovu limfom.levkemija@gmail.com ali pisno na naslovu Slovensko združenje bolnikov z limfomom in levkemijo, L&L, Vrazov trg 1, 1000 Ljubljana.

NAMENITEV 0,5% DOHODNINE ZA DELOVANJE ZDRUŽENJA L&L

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU:

Davčni zavezanec:

Ime in priimek, oziroma naziv

Podatki o bivališču:

Poštna številka:

Ime pošte:

Davčna številka:

Pristojni davčni urad, izpostava:

ZAHTEVA

za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca	Odstotek (%)
Slovensko združenje bolnikov z limfomom in levkemijo, L&L	29028302	0,5

V/na

, dne

Podpis zavezanca/ke

Prosimo, da prepognete po označeni črti in zalepite odprte stranice z lepilnim trakom. Hvala!

Poštnina
plačana.
Pog. št.
1104/1/S

SLOVENSKO ZDRUŽENJE BOLNIKOV
Z LIMFOMOM IN LEVKEMIJO, L&L
Vrazov trg 1
1000 Ljubljana

VAŠA ŽIVLJENJSKA DOZA!

S svojim finančnim odmerkom lahko drugim pomagate nazaj v življenje. Izbirajte med možnostmi doniranja in pomagajte, da se bolniki s krvnimi raki vključijo v program celostne rehabilitacije "Skupaj na poti do zdravja" v vseh slovenskih regijah.

Hvala za vašo dobrodelno dozo!

www.nazajvziviljenje.si

**donirajte
prek TRR**

SI56 0205 6025 6928 596
Koda namena: CHAR

**SMS
ZDRAV5
na
1919**

donirajte
5 € za program

**namenite
0,5 %
dohodnine**

limfom-levkemija.org

Za doniranje sredstev prek TRR vnesite sledeče podatke: Slovensko združenje bolnikov z limfomom in levkemijo, L&L, Vrazov trg 1, 1000 Ljubljana, SI56 0205 6025 6928 596 (NLB d.o.), koda namena: CHAR, namen: Donacija za rehabilitacijo, sklic: SI00 210190901 ali z mobilnim telefonom preko spletne banke slikajte QR kodo, da se vam izpiše izpolnjen UPN obrazec za nakazilo.

Program sofinancira:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

SLOVENSKO ZDRUŽENJE
BOLNIKOV Z LIMFOMOM IN LEVKEMIJO

Telefon: **+386 (0)40 240 950** | Naslov: **Vrazov trg 1, 1000 Ljubljana**

E-naslov: **limfom.levkemija@gmail.com** | Spletni naslov: **www.limfom-levkemija.org**

 Skupaj na poti do zdravja | www.najboljsanovica.si | **Daj se na seznam** | www.dajsenaseznam.si
www.nazajvziviljenje.si

Izid knjižice so omogočili:

abbvie

AMGEN

NOVARTIS

